

## Европейци сме ний, ама все не сме дотам

„Европейци сме ний, ама все недотам“ пише Алеко Константинов в своето произведение „Бай Ганьо“.

Тази Алекова творба показва най-лошите страни на един „съвременен българин“, а фразата означава, че сме европейци от географска гледна точка, но по манталитет, разбирания и нрави, ние сме далеч от Европа.

Героят на Алеко Константинов Бай Ганьо е дълбоко вкоренен в съзнанието на българина. Бай Ганьо е реалистичен герой, измислен от писателя, за да може хората да се припознават в грешките му и да не ги допускат. Той е събирателен образ на повечето българи по онова време. Има необосновано високо самочувствие и самооценка, усещане за превъзходство пред останалите, манипулира хората за постигане собствените си интереси. Той се бори единствено да не бъде измамен и търси „келепира“ във всичко. Тези черти от характера разграничават героя от европейците.

Когато е в чужбина, Бай Ганьо не се докосва до красотата на Европа, до духовния живот и културата ѝ. Той отива в чуждите страни с цел не да разгледа и да се обогати, а с цел да продаде розовото си масло, да натрупа капитал и да надхитри някого. При него всичко се свежда до материалния интерес, до изгодата или както казва самият той - „Трябва да има келепир“. Балканецът дори не си взима сувенири за спомен от страните, които е посетил. За него, в която и държава да е, все е еднакво. В днешния свят този Бай Ганьо е променен, но съществува. Когато отидем на екскурзия, отиваме за да разглеждаме забележителностите, да се докоснем до културата и до ценностите на един друг народ, с други обичаи, традиции и манталитет. За съжаление обаче не малко са хората, които пътуват из света като Бай Ганьо с една единствена цел - да „съберат“ пари както могат и откъдето успеят.

Образът на Ганьо е смешен, показан е по комичен начин чрез хумористични ситуации. Алеко показва разликата между истинския европеец и нашия европейски, но балкански субект от друг вариант - грубост, горделивост.

Когато се връща обратно в България, с Бай Ганьо не може да се говори, той вече е „изключителен“ европеец понеже е видял Европа, ама някак си по ганьовски. Облича се по европейски стандарт, има мнение и е „компетентен“ по всеки въпрос, а реалността е съвсем различна. В поведението му няма капка скромност, напротив - нахален е. Както тогава, така и сега някои българи, завърнали се от чужбина, имат самочувствието, че са „изръшкали“ света и с тях трудно се говори, защото мислят, че са от друга класа.

Със завръщането си в България, Ганьо е в центъра на политическите събития. С лидерските си качества манипулира хората около себе си и

придобива влияние и богатство по нечестен начин, а с агресивното си поведение той се изкачва по стълбичката на властта. Умее да се приспособява към властимащите.

Българите сме убедени, че мястото ни е в Европа. Освен по територия, напоследък народа ни започна да придобива европейски стандарт и по начин на мислене. Но за да си европеец, трябва да спазваш ред, правила и закони, едно от най-трудните неща за постигане от сънародниците ни. Много от тях, точно като Бай Ганьо си мислят, че са нещо повече от всички останали и си позволяват да навредят на някого друг за собствен келепир. Това не е европейско!

Трябва да се постараям, и то много, да оборим всички, които казват, че сме европейци, ама недотам. За тази цел е необходимо да се преборим с недостатъците си, да променим манталитета и нравите си. Тогава наистина с гордост ще се наречем европейци.

Стоян Стаматов - 11 В